

Österulfsås

2020-10-08

Gemkon AB

Johan Kjellgren

Yttrande över samrådsunderlag för avveckling av Långfors kraftverk.

Vi undertecknade grannar och närboende till Långfors kraftverk överlämnar härmed våra synpunkter och krav i nedanstående yttrande över presenterat samrådsunderlag.

Bakgrund

Längs Lången och vid Långforsen finns sedan stenåldern lämningar och spår efter mänsklig aktivitet. De tidigaste dokumenterade genom arkeologiska fynd. Under 1800-talet etablerades på platsen industriell verksamhet då folk från Kälomsbygden drev en spiksmedja samt tillverkning av yxor, bl.a den då välkända "Janneyxan". Järn för tillverkning skeppades från masugnen vid Rönnöfors över Landögsjön för att slutligen med hästtransport föras ned till spiksmedjan vid Långforsen. Den i vår när- och samtid dominerande verksamheten har naturligtvis varit etableringen och driften av vattenkraftverket. Genom framsynta initiativ och förfädernas slit kunde kraftverket byggas och levnadsvillkoren för Offerdalsbygdens människor genom elektrifieringen radikalt förbättras.

Med kraftverkets tillkomst har, i vår när- och samtid, såväl naturmiljö som kulturmiljö formats och etablerats och utgör den bakgrund mot vilken vi idag tar ställning till detta samrådsunderlag.

Allmänt

I samrådsunderlaget anges som tillfartsväg till Långforsen befintlig skogsbilväg från länsväg 339 respektive 340. Vägen ägs av samfällighetsförening och är bommad för genomfartstrafik. Jämtkraft AB har genom särskilt avtal haft tillgång till vägen enbart för normal tillsyn och drift av kraftverket. Jämtkraft AB vägförbindelse till Långfors kraftverk är "Långforsvägen" från Österulfsås (Kälom) till Långforsen.

Kraftverket, fastigheten Österulfsås 3:5, ligger i byn Kälom, bydel Österulfsås vilken är närmaste samhälle/bygd.

Vi utgår från att dessa förhållanden tillrättaläggs i fortsatt handläggning av ärendet.

Naturmiljö

Kraftverkets tillkomst för över 100 år sedan har format vår och tidigare generations livsmiljö i området. Den lilla dammanläggningen har under etthundra års tid etablerats i naturen med en vacker vattenspegel, utmärkta fiskemöjligheter och ett rikt innehåll såväl avseende fauna som

flora. Här har vi fiskat, här har vi badat, här har vi njutit av en vacker omgivande naturmiljö. En utrivning i enlighet med vad som anges i samrådsunderlaget skulle självklart dramatiskt förändra och förfula denna för oss omistliga väletablerade naturmiljö.

Vi betraktar detta som ett ”mord” på vår nära livsmiljö och motsätter oss enhälligt och starkt att detta får genomföras.

Kulturmiljö

I samrådsunderlaget beskrivs att samtliga byggnader i området skall rivas.

Vi bestrider att detta får genomföras med nedanstående motiv och åtgärdsförslag.

Området vid Långforsen är en kulturhistoriskt känslig miljö med, som tidigare omnämnts, ett antal fornlämningar i närområdet, bl a älggropssystem och stenåldersboplatser med skärvtensförekomst. Som tidigare påpekats även en spiksmedja där järn från Rönnöfors bearbetades med hjälp av vattenkraft. Under huvuddelen av 1900-talet fram till dags dato utgör den befintliga kraftstationen med dess maskinpark från tidigt 1900-tal en mycket viktig del av den lokala kulturhistorien.

Byggnaderna skulle efter en avveckling av kraftverket vara de enda återstående objekt som minner om en verksamhet som i över etthundra års tid utgjort en ytterst väsentlig epok i såväl Käloms- som hela Offerdalsbygdens sentida historia. Kraftverket, dess tillkomst, drift och skötsel var en viktig angelägenhet för hela bygden och föreståndaren med sin familj en del av bygemenskapen.

Vi kräver att samtliga byggnader från kraftverkstiden upprustas och vårdas som en museal angelägenhet för vår bygd.

Åtgärdsbehov

Nuvarande stationsbyggnad är dominerande i sin befintliga utformning och präglar området med sin särart. Vi anser att den skall rustas upp och iordningsställas för museala ändamål, såväl avseende kraftverksepoken som tidigare industriell och forntida verksamhet på platsen.

En allmän uppröjning och städning av hela kraftverksområdet skall genomföras med röjning av sly och uppsnyggning i anslutning till både kraftverk och tidigare maskinistbostad. Reparation, renovering och målning av bostadshus och ekonomibygnader.

Av utomordentlig vikt är följande. Bostadshuset utgör den nu enda kända befintliga lokalen för den hotade arten hussvala. Ända sedan maskinisten, Fredrik Rönneland på 50-talet åtgärdade husets takutskott för att gynna hussvalans häckning har varje sommar hussvalan återvänt till Långforsen.

Utløppskanal med bro

Efter avveckling av kraftverket upphör funktionell betydelse för utløppskanalen. Om området skall återställas till ursprungligt skick bör således kanalen igenfyllas. Eftersom detta i likhet

med avveckling av kraftverket innebär en kränkning av tidigare generationers hårda slit avhåller vi oss från ställningstagande härvidlag.

Om utloppskanalen bibehålls skall även bron över kanalen bibehållas. "Holmen" har alltid varit en populär plats att samlas vid för att njuta av forsen och kanske grilla korv över öppen eld vid sittplatsen.

Det bör även påpekas att ett par bybor sedan 40-talet äger en fiskarstuga belägen på "holmen". Skulle bron tas bort berövas berörda ägare möjlighet att besöka sin stuga.

Sammanfattning av vårt yttrande

Allmänt: Angivna tillfartsvägar och geografisk belägenhet tillrättaläggs.

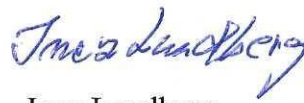
Naturmiljö: Utrivning av dammen är ett övergrepp på etablerad miljö. Stoppas.

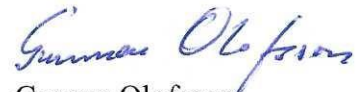
Kulturmiljö: Restaurering av byggnader. Stationsbyggnad rustas för musealt bruk Allmän vård av området. Bostadshuset är häckningsplats för hussvalan.

Utloppskanal och bro: Bibehålls av historiska och känslomässiga skäl. Bron skall behållas intakt.

Österulfsås 2020-10-15

Carl-Göran Palmqvist

Inez Lundberg

Gunnar Olofsson

Kälom, Västerberg, Offerdalsberg, Bredbyn, Landön, Näversjön, Rise

Underskrifter från ovanstående byar bifogas som särskild handling.

Underskrifter av yttrande över Samrådsunderlag angående avveckling av Långfors kraftverk.

Namn	Bostadsort
Gunnar Wikén Palmquist	Österulfsås / Kälom
Gunnar Britt Palmquist	Utgård / Kälom
Jim Jim	UTGÅRD / KÄLOM
Lenna Olofsson	Österulfsås / Kälom
Håkan Olofsson	Österulfsås / Kälom
Kira Olofsson	Österulfsås / Kälom
Frosten Olofsson	Österulfsås / Kälom
Leif Haggman.	Rise
Leif Söderberg	Rise
Stig Engström	Österulfsås / Kälom
Sven Pernar	UTGÅRD
Bodil P. Beutelsätter	Utgård
Tommy Lundberg	Österulfsås / Kälom
Leif Lundberg	ÖSTERULFSÅS / KÄLOM

Underskrifter av yttrande över Samrådsunderlag angående avveckling av Långfors kraftverk.

Namn	Bostadsort
Helena Gunnarsson	Berg 229 Offerdal.
Åke Gunnarsson	Berg 229 H
Gunnel Olander-Julin	Berg 283 Offerdal
Perngelle C.	" -
Be Isén	Berg 301, Offerdal
Olav Eriksson	Bredbyn 235 Offerdal
Anette Öqvist-Vyggst	Bredbyn 131 Offerdal
Margareta Simonsson	Bredbyn - Landön
Eric Simonsson	Landön
Bernt Tyrebo	Böle 224
H. H. C.	Österås 620
En E. L. M. M.	Jugniß Österås
Enio L. M. M.	" -

Underskrifter av yttrande över Samrådsunderlag angående avveckling av
Långfors kraftverk.

Namn	Bostadsort
Britt O. Lohnd	Kälön
Conny Stenberg	Kvileom
Christina Stenberg	Kvileom
L. Melander	Kälön
Leif Ögren	Västerulfsås
Ingemar Utgörel	Kälön
Sth	Utgörel
Kjell Dammar	Södra Långan
Gunnar	Häversjö 137

Tvååker 2020-10-06

Sökande:

Jämtkraft AB (556001-6064)

Box 394

831 25 Östersund

Skickas enligt anmodan till:

langforsen@gemkon.se

Synpunkter från Älvräddarnas Samorganisation med anledning av samrådsunderlag gällande avveckling av Långfors kraftverk i Krokoms kommun.

Älvräddarnas Samorganisation (ÄlvS) har mottagit samrådsunderlag daterat 2020-09-07.

Av samrådsunderlaget framgår att Jämtkraft beslutat att avveckla och riva ut Långfors kraftverk och att det ifrågavarande samrådsunderlaget utgör avgränsningssamråd i syfte att beskriva åtgärden, den förutsedda miljöpåverkan och att samla in synpunkter så att den planerade ansökan till miljödomstolen med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning får den omfattning och detaljeringsgrad som behövs för prövningen av tillstånd till denna åtgärd.

ÄlvS välkomnar detta beslut från Jämtkraft och ser mycket positivt på att Jämtkraft avser att riva ut vattenanläggningen samt uttrycker avsikten att genomföra återställningsåtgärder för att i möjligaste mån uppnå naturliga förhållanden.

Även vad Jämtkraft uttrycker om att vissa delar kommer lämnas kvar som synliga rester från anläggningen ser ÄlvS som positivt. Detta kommer enligt ÄlvS främja områdets läsbarhet ur kulturmiljöhänseende efter genomförd åtgärd. Även uppsättande av skylt med information om tidigare verksamhet är enligt ÄlvS positivt i detta hänseende.

För egen del har ÄlvS inte några synpunkter huruvida utrivningen bör omfatta byggnader i form av kraftstationen och andra byggnader i anslutning till kraftverket. De alternativ som beskrivs i samrådsunderlaget, om hur nuvarande kraftstationsbyggnad samt andra byggnader som inte är lokaliserade i vattenområde kan lämnas kvar efter att vattenanläggningen är utriven, skulle även de kunna vara lämpliga om någon är villig att överta sådana byggnader efter att vattenanläggningen är att anse som utriven. Dessa byggnader skulle eventuellt kunna nyttjas för andra ändamål i framtiden eller bibehållas enbart i syfte att bevaras av kulturmiljöskäl. ÄlvS anser att Jämtkraft bör vara öppen för samtal om detta, särskilt gentemot lokalbefolkning samt Nedre Långans FVO.

ÄlvS inställning är vidare att utloppskanalen, för att anses vara utriven liksom av säkerhetsskäl, ska fyllas igen.

I övrigt har ÄlvS inga synpunkter på samrådsunderlagets beskrivning av hur Jämtkraft avser genomföra åtgärderna och ÄlvS delar i allt väsentligt även de bedömningar som görs i fråga om åtgärdernas inverkan på miljön liksom bedömningen att åtgärdens sammantagna inverkan på miljön är positiv.

Angående vad som framförs om huvudsakligt innehåll i den kommande miljökonsekvensbeskrivningen vill ÄlvS dock framhålla att eftersom Jämtkraft inför samrådet har beslutat att tillståndsansökan skall bedrivas på samma sätt som om åtgärden medförde en betydande miljöpåverkan så behöver Jämtkraft upprätta en miljökonsekvensbeskrivning med det innehåll som formellt krävs enligt lag.

Avslutningsvis ser ÄlvS fram emot den kommande ansökan från Jämtkraft liksom genomförandet av de åtgärder som nu planeras vid Långfors.

Sven Björck
Vice ordförande Älvräddarnas Samorganisation

Tvååker 41
432 77 Tvååker
Tel: +46 (0)70-897 47 40
sven.bjorck@alvraddarna.se